

Jordbruksutskottets betänkande

1984/85:26

om fritt handredskapsfiske (prop. 1984/85:107)

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens förslag i proposition 1984/85:107 om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske m. m. samt motioner som väckts i anledning av propositionen. Under behandlingen har utskottet inhämtat synpunkter från ett antal organisationer och andra som berörs av förslagen.

Regeringen föreslår i propositionen att fiskelagen ändras så att fiske med handredskap blir fritt för allmänheten i enskilt vatten längs södra ostkusten från Östhammars kommun i Uppsala län, vid Gotlands kuster och Blekinges sydkust samt i de stora sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmaren och Storsjön i Jämtland. I anslutning härtil föreslås en särskild lag om ersättning för inkomstbortfall som till följd av reformen kan uppkomma hos den som är innehavare av enskild fiskerätt.

I partimotioner (m, c) samt gruppmotion (fp) yrkas avslag på propositionen. Enligt moderata samlingspartiet är förslaget till sin natur konfiskatoriskt. Centern och folkpartiet anser förslagets syfte – att skapa ett fritidsutbud som står öppet för alla – i och för sig gott. Allvarliga erinringar av saklig och konstitutionell natur kan dock resas mot förslaget. Fiskerättsägarna ges inte tillräcklig kompensation. I ett par motioner (m) hävdas att förslaget är grundlagsstridigt resp. otillräckligt utrett. I en motion (s) uttalas farhågor för att bidragen till fiskevård i Jämtland kommer att minska som en följd av reformen.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag och avstyrker motionerna. Utskottet erinrar om att handredskapsfiskereformen innebär att en beställning som riksdagen gav regeringen hösten 1982 nu uppfylls. En viktig rekreativ-politisk reform genomförs i och med att handredskapsfisket i fortsättningen kommer att vara fritt längs Sveriges alla kuster och längs de stora sjöarnas stränder – med undantag endast för fisket efter lax på enskilt vatten vid Norrlandskusten. Hänsynen till naturvården tryggas genom att förordnanden enligt naturvårdslagen ges försteg framför fiskelagens bestämmelser. Hänsynen till fiskevården tryggas genom fredningsbestämmelser och andra föreskrifter om fiskets vård och bedrivande som utfärdas av fiskeristyrelsen resp. länsstyrelserna. Yrkesfisket skyddas genom fiskelagens stadganden om förbud mot fiske som kan skada redan utlagda redskap. Fiskerättsägarna garanteras ersättning för inkomstförlust. På grund av vissa speciella förhållanden utanför Emåns mynning förordar utskottet särskilt hänsynstagande till fiskevården i området.

Utskottet föreslår – med ändring av regeringens förslag – att reformen träder i kraft den 1 maj 1985.

Till betänkandet är fogade fyra reservationer (m+c+fp, m+c, fp, vpk).

Propositionen

I proposition 1984/85:107 har regeringen (jordbruksdepartementet) föreslagit riksdagen att

1. anta förslag till lag om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske,
2. anta förslag till lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt,
3. anta förslag till lag om upphävande av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m.,
4. anta förslag till lag om upphävande av lagen (1956:215) angående utsträckt tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m.,
5. anta förslag till lag om upphävande av lagen (1967:193) angående tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. beträffande fredningszoner i Torne skärgård,
6. till Ersättning för intrång i enskild fiskerätt m. m. för budgetåret 1985/86 anvisa ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.

Över lagförslagen 1–2 har yttrande avgivits av lagrådet. Med hänsyn till den enkla beskaffenheten av lagförslagen 3–5 har något yttrande från lagrådet inte ansetts behöva inhämtas över dem.

Lagförslagen

De framlagda lagförslagen har följande lydelse.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1950: 596) om rätt till fiske

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1950: 596) om rätt till fiske dels att 21 och 26 §§ skall ha nedan angivna lydelse, dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 20 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 a §

Vid kusten av Östhammars kommun i Uppsala län, Stockholms län, Södermanlands län, Östergötlands län, Kalmar län, Gotlands län och Blekinge län samt i Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmaran och Storsjön i Jämtland får svenska medborgare, utöver vad som följer av 7-11 och 14-20 §§, fiska i enskilt vatten med metspö, kastspö, pilk och liknande handredskap som är utrustat med lina och krok. Redskapet får dock inte ha mer än tio krokar. Ej heller får fiskemetoden som sådan kräva användning av båt.

21 §¹

Utlänning, som sedan minst två år är stadigvarande bosatt här i riket, är likställd med svensk medborgare med avseende å fiske enligt föreskrifterna i 6-20 §§.

Utlänning, som sedan minst två år är stadigvarande bosatt här i riket, är likställd med svensk medborgare med avseende på fiske enligt föreskrifterna i 6-20 a §§.

I övrigt må den som ej är svensk medborgare bedriva fiske enligt nämnda föreskrifter endast i den mån regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer så medgiver.

26 §²

Om fiskevårdsområde, fiske inom nationalpark samt samernas rätt till fiske i vissa delar av riket gälla särskilda bestämmelser.

Denna lag skall inte tillämpas i den mån den strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av naturvårdslagen (1964:822).

Om fiskevårdsområde samt samernas rätt till fiske i vissa delar av landet gäller särskilda bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1985.

¹ Senaste lydelse 1975: 176.

² Senaste lydelse 1975: 176.

2 Förslag till

Lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt

Härigenom föreskrivs följande.

1 § Medför bestämmelserna om handredskapsfiske enligt 20 a § lagen (1950: 596) om rätt till fiske ett inkomstbortfall för den som är innehavare av enskild fiskerätt, har han enligt denna lag rätt till ersättning av staten för inkomstbortfallet.

En kommun eller en landstingskommun har inte rätt till ersättning enligt denna lag. Detsamma gäller den som är fiskerättshavare till följd av ett avtal med en kommun eller en landstingskommun.

2 § Ersättningen bestäms i pengar som ett engångsbelopp. Om det är lämpligt och den ersättningsberättigade samtycker, får ersättningen lämnas i form av ett engångsbidrag för fiskevård eller andra åtgärder som främjar fritidsfisket. Under samma förutsättningar får i stället fiskeristyrelsen låta utföra sådana åtgärder.

3 § Anspråk på ersättning skall framställas skriftligen hos fiskeristyrelsen före utgången av år 1989. Annars är rätten till ersättning förlorad. Fiskeristyrelsen beslutar för statens räkning om ersättningsfrågor. Styrelsen skall i första hand genom förhandlingar söka träffa överenskommelse med den som framställt anspråket.

Fiskeristyrelsens beslut skall innehålla en upplysning om vad som föreskrivs i 4 §. Beslutet skall delges sökanden.

Beslut av fiskeristyrelsen i ersättningsfråga enligt denna lag får inte överklagas.

4 § Är den som framställt anspråk på ersättning inte nöjd med fiskeristyrelsens beslut i ersättningsfråga, får han väcka talan mot staten vid den fastighetsdomstol inom vars område fiskevattnet är beläget. Sådan talan skall väckas inom tre månader från den dag då styrelsens beslut delgavs sökanden. Annars är rätten till talan förlorad.

5 § Kammarkollegiet företräder staten vid talan inför domstol om ersättning enligt denna lag.

6 § Om talan om ersättning ogillas men den som framställer ersättningsanspråk har haft skälig anledning att få sin talan prövad av domstol, kan domstolen förordna att staten skall ersätta honom hans rättegångskostnader eller att vardera parten skall svara för sina kostnader.

1. Denna lag träder i kraft den 1 april 1985.

2. Inkomster som erhållits till följd av åtgärder som vidtagits efter den 1 mars 1984 skall inte ligga till grund för beräkning av ersättning enligt denna lag.

3 Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m.

Härigenom föreskrivs att lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. skall upphöra att gälla vid utgången av mars 1985.

4 Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1956:215) angående utsträckt tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m.

Härigenom föreskrivs att lagen (1956:215) angående utsträckt tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. skall upphöra att gälla vid utgången av mars 1985.

5 Förslag till

Lag om upphävande av lagen (1967:193) angående tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. beträffande fredningszoner i Torne skärgård

Härigenom föreskrivs att lagen (1967:193) angående tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. beträffande fredningszoner i Torne skärgård skall upphöra att gälla vid utgången av mars 1985.

Motioner

I motion 1984/85:2837 av Allan Ekström (m) yrkas att riksdagen avslår propositionen i dess helhet.

I motion 1984/85:2838 av Anders Björck m. fl. (m) yrkas att riksdagen avslår regeringens proposition om fritt handredskapsfiske.

I motion 1984/85:2839 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas att riksdagen beslutar avslå propositionen.

I motion 1984/85:2840 av Börje Stensson och Lars Ernestam (båda fp) yrkas

1. att riksdagen beslutar att avslå proposition 1984/85:107,
2. att riksdagen hos regeringen begär ett nytt förslag till ett fritt handredskapsfiske i de vatten som föreslagits i propositionen men där ersättningen till fiskerättsägarna bestäms enligt reglerna i 4 kap. expropriationslagen,
3. att riksdagen hos regeringen begär förslag till införandet av en allmän fiskevårdsavgift i enlighet med vad i motionen anförts.
4. att riksdagen ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående särskild hänsyn till yrkesfiskarna och naturvårdsintressen.

I motion 1984/85:2841 av Ulf Adelson m. fl. (m) yrkas att riksdagen avslår propositionen.

I motion 1984/85:2842 av Marianne Stålberg och Nils-Olof Gustafsson (båda s) yrkas att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna vad som i motionen anförts om Bidrag till fiskevård m. m.

Hearing, m. m.

Utskottet har vid en hearing inhämtat synpunkter i ärendet från representanter för Sveriges sportfiske- och fiskevårdsförbund, Svenska ostkustfiskarens centralförbund, Sveriges fiskevattensägareförbund, Stockholms fritidsförvaltning samt fastighetsägare och yrkesfiskare vid Emåns mynning. Utskottet har även mottagit skrivelser i frågan.

Utskottet

Utskottet behandlar i betänkandet proposition 1984/85:107 om fritt handredskapsfiske jämte motioner. Utskottet redogör inledningsvis för bakgrunden till handredskapsfiskereformen och för de överväganden av allmän natur som redovisats av regeringen. Därefter följer en kortfattad redovisning av motionerna. Den närmare behandlingen av motionerna sker i samband med sakkbehandlingen av de olika avsnitten av regeringens förslag.

Inledning

Den nuvarande regleringen av rätten till fiske innebär, med tonvikt på de regler som rör fritidsfisket, följande.

Vattnet utmed kusterna är antingen allmänt eller enskilt. I insjöarna finns allmänt vatten endast i Vätern, Vättern, Hjälmarén och Storsjön i Jämtlands län. Enskilt vatten är sådant vatten som ingår i fastigheterna. Regler för vad som är enskilt vatten återfinns i lagen (1950:595) om gräns mot allmänt vattenområde. Enligt huvudregeln, som kallas strandvattenregeln, är allt vatten vid kusten och i de ovannämnda sjöarna enskilt inom 300 m från fastlandet eller från en ö som är minst 100 m lång. Om den kurva för högst 3 m djup som följer stranden går längre ut sträcker sig det enskilda vattnet ut till 3-meterskurvan. Genom de s. k. enklav- och kilometerreglerna utvidgas det enskilda vattnet till att omfatta även många vikar och fjärdar. Dessutom finns en rad specialregler. Så gäller t. ex. för Storsjön i Jämtland att allt vatten i vissa delar av sjön är enskilt.

Rätten till fiske regleras i lagen (1950:596) om rätt till fiske (FL). Tillämpningsföreskrifter m. m. återfinns i fiskeriförordningen (1982:126). Enligt huvudregeln är rätten till fiske på enskilt vatten förbehållen jordägaren. Från denna huvudregel gäller en rad undantag till förmån för s. k. frifiske vid olika kustavsnitt och i de stora sjöarna, dvs. de nyss nämnda jämte Mälaren.

Med viss förenkling kan bestämmelserna om frifiske på enskilt vatten sammanfattas på följande sätt. Längs västkusten är praktiskt taget allt fiske fritt. Vid Skånes södra och östra kuster är allt fiske med rörliga redskap fritt. Samma regler gäller för Norrlandskusten med undantag för fiske efter lax. Vid Gotlands kust och vid Blekinges sydkust är fiske med rörligt nät m. m. fritt ända in till stranden men däremot inte fiske med handredskap. Längs södra ostkusten – från Östhammar till Torhamns udde i Blekinge – gäller huvudregeln. Frifiske finns blott för visst strömmings- och skarpsillsfiske. I de stora sjöarna omfattas handredskapsfisket längs stränderna inte av frifiskerätten.

Stora vattenområden är alltså tillgängliga för allmänhetens fritidsfiske endast i den mån upplåtelse av fiskerättshavarna har skett.

I propositionen erinras om att 1973 års fiskevattensutredning föreslog bl. a. frigivande av handredskapsfisket i de stora sjöarna och längs kusterna vid Gotland och södra Blekinge i sitt betänkande Fiska på fritid (SOU 1978:75). Mot bakgrund av utredningens förslag beslöt riksdagen våren 1981 om åtgärder för att främja fritidsfisket. Beslutet innefattade dock ingen utvidgning av frifiskebestämmelserna. Hösten 1982 begärde riksdagen med anledning av motioner ett förslag av regeringen till frisläppande av handredskapsfisket längs södra ostkusten, Gotlands kust, Blekinges sydkust och i de stora sjöarna (JoU 1982/83:7, rskr. 66). Riksdagen har sedermera avslagit motioner om att återkalla denna sin hemställan (JoU 1983/84:4, JoU 1984/85:1). Utskottet har därvid framhållit att motiven för frisläppande av handredskapsfisket fortfarande ägde full giltighet. Reformen var enligt utskottets uppfattning angelägen från fritidsfiskarnas synpunkt medan den var av underordnad betydelse för yrkesfisket.

Med anledning av riksdagens nyssnämnda begäran har inom jordbruksdepartementet upprättats departementspromemorian (Ds Jo 1984:3) Fritt handredskapsfiske. Promemorian har remissbehandlats.

Regeringens förslag innebär att fiskelagen ändras så att handredskapsfisket släpps fritt på enskilt vatten längs de kuststräckor där detta slag av fiske fortfarande är enskilt samt i de stora sjöarna. Ersättningsfrågorna föreslås reglerade genom införande av en särskild lag. I propositionen lämnas även förslag om finansiering av reformen.

Jordbruksministern framhåller i propositionen bl. a. följande om sin syn på reformen som en del av samhällets rekreativpolitik.

Det är från samhällssynpunkt angeläget att människorna får möjligheter till avkoppling och aktiviteter på sin fritid. Detta behov blir större i takt med en ökad fritid och arbetsinsatser som kräver mindre av fysisk ansträngning.

Det finns i dag en rad hinder som begränsar människors möjligheter att utnyttja fritiden. Många fritidsaktiviteter kräver en dyr utrustning. För att få tillgång till rekreativområden fordras ofta ett eget fritidshus, en fritidsbåt eller en campingvagn och tillgång till bil. Människorna i storstäderna har ofta långt till oexploaterad natur och de rekreativmöjligheter som finns i sådan natur. För många människor som har flyttat till dessa områden har också en tidigare naturlig och spontan kontakt med orörd natur gått förlorad. För dessa människor har bl. a. fritidsfisket stor betydelse för ett meningsfullt fritidsliv. Alla tre storstadsområdena ligger i omedelbar anslutning till hav och kust. I Göteborgs- och Malmöområdena är fisket vid kusterna allmänt tillgängligt medan det i Stockholmsområdet hindras av en fiskelagstiftning som innebär att fiskerätten intill stränderna och huvuddelen av skärgårdsområdet är enskild.

För samhälle och folkrörelser är det en viktig uppgift att skapa ett fritidsutbud som står öppet för alla. Detta gäller särskilt som möjligheterna till fritidsaktiviteter och motion är av stor betydelse för hälsa, anpassning och trivsel i samhället. Fritidsfisket ger i dessa sammanhang unika möjligheter till kontakt med natur och miljö samt motion och avkoppling. Fritidsfiske kan dessutom utövas av alla. Det aktiverar människor i alla samhällsgrupper. All erfarenhet visar att ett aktivt fritidsfiske är ett viktigt inslag i en social rekreativpolitik.

Jordbruksministern framhåller att gällande fiskelagstiftning är svår att överblicka. Fiskelagens regler är i många fall tillkrånglade och kompletteras av föreskrifter om fiskets vård och bedrivande. Regelverket är omfattande och innehåller en sådan mångfald detaljregler att det blir svårt för den fiskande att skaffa sig erforderlig överblick om var, när och hur man får fiska. Mot den bakgrunden innebär förslaget att öka allmänhetens möjligheter till frifiske med handredskap ett naturligt och väsentligt steg i riktning mot en förenkling. Utöver de övriga skäl som kan anföras för reformen anser jordbruksministern att denna förenkling har ett betydande värde i sig.

Motionerna

I fem motioner yrkas avslag på propositionen. Enligt motion 2837 av Allan Ekström (m) står regeringens förslag i strid med regeringsformen enligt motionärens tolkning, och med Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna. Enligt kommittémotion 2838 av Anders Björck m. fl. (m) är regeringens förslag ofullständigt berett. I partimotion 2839 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) framhålls att reformens syfte – att skapa ett fritidsutbud som står öppet för alla – i och för sig är gott. Allvarliga erinringar av saklig och konstitutionell natur kan dock resas mot förslaget. Folkpartiet ställer sig enligt gruppmotion 2840 av Börje Stensson och Lars Ernestam bakom tanken på ett fritt handredskapsfiske. Förslaget har emellertid fått en utformning som är oacceptabel från principiella utgångspunkter. Motionärerna begär därför att regeringen återkommer till riksdagen med ett nytt förslag som möjliggör ett fritt fiske samtidigt som rättssäkerheten för fiskerättsägarna garanteras. Enligt partimotion 2841 av Ulf Adelsohn m. fl. (m) är förslaget till sin natur konfiskatoriskt. Det vittnar om en betydande okunnighet om viktiga fiske- och naturförhållanden och om ett utomordentligt ringa hänsynstagande till den minoritet av medborgarna som drabbas av förslaget.

I en sjätte motion 2842 av Marianne Stålberg och Nils Olof Gustafsson (båda s) yppas farhågor för att bidragen till fiskevård i Jämtland kommer att minska till följd av reformen.

Ändring av fiskelagen

Regeringen föreslår att det utvidgade handredskapsfisket lagfästs genom införandet av en ny paragraf 20 a § i lagen om rätt till fiske (1950:596, FL). Enligt denna tillåts fiske med handredskap i enskilt vatten längs södra ostkusten från Östhammar i norr till Torhamns udde i söder, vid Gotlands kust och Blekinges sydkust samt i de stora sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren, Hjälmarern samt Storsjön i Jämtland. Fiske från båt skall enligt förslaget vara tillåtet men båten får inte vara ett nödvändigt hjälpmedel för att redskapet skall kunna användas över huvud taget.

Att som flera remissinstanser föreslagit ersätta frisläppandet med fiskevårdsområdesbildning som avser allt enskilt vatten i de berörda områdena är enligt jordbruksministern inte ett realistiskt alternativ. Syftet med fiskevårdsområden är främst att få till stånd en bättre fiskevård, inte att fisket skall bli fritt för allmänheten. Tvångsvis bildade fiskevårdsområden, som det ofta skulle bli fråga om, innebär dessutom ett mycket större ingrepp i den enskildes förhållande än det fria handredskapsfisket, anser jordbruksministern. En frivillig fiskevårdsområdesbildning som kan ge allmänheten tillgång till fiskevatten i motsvarande utsträckning som det fria handredskapsfisket kan inte förväntas inom en rimlig tid. Reformen bör dock inte innebära att

det blir några nya hinder för att bilda fiskevårdsområden, anför jordbruksministern.

Regeringen föreslår även komplettering av fiskelagens bestämmelse om fiske inom nationalpark m. m. Enligt förslaget införs en regel (i 26 § FL) varigenom alla föreskrifter som meddelats med stöd av naturvårdslagen (1964:822) ges generell företräde framför den fiskerättsliga lagstiftningen.

I motionerna framförs erinringar i flera avseenden mot regeringens förslag i detta avsnitt. Enligt motion 2839 (c) måste man ta fasta på de farhågor som framförts om minskning i fiskbestånden. Det finns också stor risk för att ett fritt handredskapsfiske kommer att ge skador på yrkesfiskarnas redskap på grund av kustfiskets karaktär i de berörda vattnen. Ett frisläppande av fisket skulle troligen även innebära ökade störningar och ökat slitage på känslig natur. Motionärerna anser att frågan om handredskapsfisket kan lösas genom att fiskevårdsområden bildas vilka skall upplåta möjligheterna till fiske med handredskap genom försäljning av fiskekort och hänvisar till ett förslag härom av Lantbrukarnas riksförbund (LRF) m. fl. Enligt motion 2840 (fp) torde det bli aktuellt att införa det fria fisket successivt. Intill dess att det fria fisket är fullt genomfört bör allmänhetens tillgång till fritidsfiske utökas genom bildande av fiskevårdsområden. Motionärerna yrkar även att en allmän fiskevårdsavgift införs samt att riksdagen gör ett uttalande om särskild hänsyn till yrkesfiskarna och naturvårdsintressen. Enligt motion 2841 utgör strandfiske en betydande del av framför allt skärgårdsböndernas naturahushållning. Nätfisket torde alltjämt för de fast boende ha betydelse för familjernas hushåll. Om regeringens förslag antas kan såväl växtlighet som djurliv drabbas hårt. Negativa effekter måste uppstå beträffande fiskevärden. Dagens fiskevattensägare kommer att drabbas hårt.

Utskottet får för sin del anföra följande.

Regeringens förslag om en handredskapsfiskereform innebär att riksdagens för två år sedan uttalade önskemål om ett sådant förslag nu tillgodoses. En viktig rekreationspolitisk reform genomförs i och med att handredskapsfisket i fortsättningen kommer att vara fritt längs Sveriges alla kuster och i de stora sjöarna – med undantag endast för fisket efter lax på enskilt vatten vid Norrlandskusten. Det är ett starkt allmänt intresse att på detta sätt möjliggöra ett ökat utbud av fritidssysselsättning åt befolkningen i bl. a. storstadsområdena. Som framgår av den redogörelse som lämnats för motionerna ansluter sig även centerns och folkpartiets representanter till det rekreationspolitiska syfte som jordbruksministern redovisat. Utskottet finner det även värdefullt att de fiskerättsliga reglerna genom förslaget förenklas högst väsentligt.

Utskottet ansluter sig till jordbruksministerns bedömning att det förslag som framförts av vissa remissinstanser om att ersätta frisläppandet med en fiskevårdsområdesbildning som avser allt enskilt vatten i de berörda områdena inte är ett realistiskt alternativ.

I motionerna riktas kritik mot att regeringsförslaget inte tar tillräcklig hänsyn till yrkesfiskets behov, till fiskevården och till nödvändigheten att skydda naturen mot en befarad ökad förslitning och fågellivet mot störningar.

Utskottet vill framhålla att det är angeläget att frisläppandet av handredskapsfisket icke medför en försämring av förhållandena i nu berörda hänseenden. Enligt utskottets mening är de farhågor som motionärerna givit uttryck åt i stor utsträckning överdrivna. Utskottet anser i likhet med jordbruksministern och fiskeristyrelsen att reformen inte kommer att inverka på fiskbestånden i sådan omfattning att något intrång kan anses ske i möjligheterna att utnyttja enskild fiskerätt. För att motverka en minskning av bestånden finns redan i dag möjligheten att gå in med fiskeregleringar enligt fiskeriförordningen. Ett ökat fiskuttag kan utan störning av den biologiska balansen kompenseras med fiskevårdande insatser som fiskutsättning, biotopvård, information och tillsyn. Som jordbruksministern framhåller är det både ett allmänt och ett enskilt intresse att reformen inte innebär en försämring av fiskevården på de berörda enskilda frivattnen. Fiskerättshavare bör därför kunna fortsätta som tidigare med fiskevårdande åtgärder. Det kan förutsättas att dessa åtgärder i stor utsträckning kommer fiskerättshavarna själva till godo när de fiskar. Särskilt angeläget är det att intresset för fiskevårdande åtgärder finns hos aktiva lokala fiskevårdsföreningar och fiskevårdsområdesföreningar. Utskottet vill betona angelägenheten av att statliga medel finns tillgängliga för fiskevårdande åtgärder i de områden som nu blir frivatten för handredskapsfisket och där fiskerättshavarnas möjligheter att finansiera fiskevården minskas genom uteblivna inkomster från fiskekortsförsäljning. Utskottet återkommer i det följande till regeringens förslag om finansiering av reformen.

I vad gäller den kritik som i motionerna riktas mot förslaget när det gäller inverkan på yrkesfisket vill utskottet framhålla att det av yrkesfiskarnas egna organisationer endast är Svenska ostkustfiskarens centralförbund som kritiserat reformförslaget. Såväl insjöfiskarnas som sydkustfiskarnas centralförbund lämnar förslaget i stort sett utan erinran. Som jordbruksministern framhåller innebär det nu föreslagna fria handredskapsfisket inte några inskränkningar i fiskerättshavarnas möjligheter att utöva fiske på eget vatten med handredskap eller på annat sätt. Genom den skyldighet som varje fiskande har enligt 33 b § FL att undvika att hans redskap kommer för nära annans fiskeredskap bör skador på fasta redskap och nät kunna förebyggas. Möjlighet att meddela föreskrifter till skydd för fasta redskap föreligger även enligt 22 § FL.

När det gäller den av motionärerna befarade risken för att ett frisläppande av handredskapsfisket skulle medföra ökad förslitning av känslig natur och ökade störningar av fågellivet, får utskottet hänvisa till att förslaget innefattar regler om förstärkning av naturskyddet. Föreskrifter som meddelats med stöd av naturvårdslagen får nämligen generellt företräde framför

fiskelagstiftningen. Utskottet får även framhålla att handredskapsfiskereformen bör ses som en utvidgning av allemansrätten. Därmed följer icke blott rättigheter för den rekreationssökande allmänheten utan även skyldighet att iaktta varsamhet i umgänget med naturen och djurlivet och hänsyn till såväl de människor som bor vid de aktuella vattnen som deras egendom. Om allmänheten uppträder med den aktsamhet om djur, växter och miljö i övrigt som kan krävas behöver det inte bli några olägenheter från naturvårdssynpunkt till följd av att handredskapsfisket släpps fritt.

Utskottet vill i detta sammanhang ta upp en fråga som väckts under behandlingen av ärendet och som rör fisket utanför Emåns mynning. Enligt fiskeriintendenten i östra distriktet är det ställt utom allt tvivel att de utomordentligt skyddsvärda bestånden av havsöring och lax i Emån kommer att bli attraktiva för sportfisket i kustområdet. Fisketrycket på bestånden kommer sålunda att öka efter den aktuella lagändringen. Mot denna bakgrund har fiskeriintendenten utarbetat förslag till fiskeristyrelsen om skärpt beståndsfredning utanför Emåns mynning.

Med hänsyn till vissa särpräglade förhållanden som råder inom området är det enligt utskottets mening rimligt att fredningsbestämmelserna utformas så, att hänsyn tas till den beståndsvård som är nödvändig. Vad utskottet sålunda anfört beträffande fisket utanför Emåns mynning bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Ersättningsfrågor

I propositionen föreslås en särskild lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt. Enligt förslaget ges innehavare av enskild fiskerätt rätt till ersättning av staten för inkomstbortfall om han får sådant till följd av frisläppandet av handredskapsfisket. Ersättningen bestäms i pengar som ett engångsbelopp men kan också utgå som bidrag till fiskevård under vissa förutsättningar. Ansökan om ersättning ställs till fiskeristyrelsen som beslutar i frågan. Den som inte är nöjd med fiskeristyrelsens beslut kan väcka talan mot staten vid vederbörande fastighetsdomstol.

Ansökan om ersättning skall inlämnas före utgången av år 1989.

Jordbruksministern framhåller att fiskerättshavarnas möjligheter att förfoga över sina fiskevatten endast ändras i ett enda avseende när handredskapsfisket släpps fritt så som nu föreslagits. Genom att också andra än fiskerättshavaren får rätt att fiska med handredskap blir det inte längre möjligt för fiskerättshavaren att genom arrende eller fiskekort upplåta vattnet för handredskapsfiske. Det nu föreslagna fria handredskapsfisket innebär däremot inte några inskränkningar i fiskerättshavarnas möjligheter att utöva fiske på eget vatten med handredskap eller på annat sätt.

Utvecklingen i fråga om handredskapsfisket har vidare varit sådan att ensamrätten till handredskapsfiske knappast hävdas inom stora områden av de fiskevatten som nu är aktuella. Det gäller t.ex. Vänern, Vättern,

fiskevattnen runt Gotland och vissa kommunala vatten. Det är också så att den södra ostkusten redan omfattas av en frifiskerätt, nämligen i fråga om strömming och skarpsill. I detta avseende innebär förslaget till lagstiftning om fritt handredskapsfiske snarast en formell bekräftelse av den sedvanerätt som redan har uppkommit i vissa områden. För en sådan fortsatt utveckling av sedvanerätten såvitt gäller fisket vid havskusterna lämnas utrymme i 15 § första stycket FL.

Enligt jordbruksministerns mening är det naturligt att se det fria handredskapsfisket som en vidareutveckling av allemansrätten. Han utgår från att reformen inte skall medföra några särskilda olägenheter för berörda rättighetsinnehavare. De intrång rättsägarna får tåla med anledning av handredskapsfiskereformen är icke så betydande att ersättning bör lämnas enligt bestämmelsen i 2 kap. 18 § regeringsformen om expropriation. En expropriation innebär att äganderätt eller annan rätt till en fastighet förs över till någon annan som kan utöva rättigheten på motsvarande sätt som den tidigare innehavaren. En sådan överföring är det inte fråga om i detta sammanhang. Vad som sker är att den ensamrätt till fiske som nu följer av enskild fiskerätt upphör i ett visst begränsat avseende genom att handredskapsfisket blir tillgängligt för alla. Icke desto mindre är det enligt jordbruksministern angeläget att ersättningsfrågan får en tillfredsställande lösning med hänsyn till det skydd för den enskilde som man vill uppnå genom den nämnda grundlagsbestämmelsen. Enligt hans mening är det rimligt att ersättningsrätten avser all personlig ekonomisk förlust som fiskerättshavarna lider. Ersättningsberättigade bör alltså vara de fiskerättshavare som f.n. har ekonomiskt utbyte av fiskerätten och som kan visa detta genom arrendeupplåtelse eller försäljning av fiskekort. Kan det i något fall konstateras att en fiskerättshavares egna fångster minskat som en direkt följd av det fria handredskapsfisket och har han därigenom fått minskade inkomster, bör ersättning också kunna utgå.

Lagrådet har i sin granskning särskilt behandlat det viktiga principiella spörsmålet om förslagets förenlighet med regeringsformen (RF) och med Sveriges åtaganden på grund av ratifikationen av Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt av det första tilläggsprotokollet till nämnda konvention. Lagrådet finner därvid att de inskränkningar i äganderätten fastighetsägarna får finna sig i genom den föreslagna handredskapsfiskereformen inte kan anses hänförliga under RF:s expropriationsbegrepp. De företer visst släktskap med rådighetsinskränkande lagstiftning på andra områden, vilka ansetts falla utanför grundlagsbestämmelsens tillämpningsområde. Som exempel brukar nämnas byggnads-, naturvårds- och miljölagstiftning.

Lagrådet erkänner att mellan klara fall av den karaktär grundlagsstadgandet åsyftar och fall som bestämt är att hänföra till rådighetsinskränkningarna finns en "gråzon", inom vilken det är svårt att med anspråk på full säkerhet göra uttalanden huruvida uppkommen lagstiftningsfråga faller på ena eller

andra sidan av gränsen mellan resp. områden. I fall inom angiven gråzon torde från rättssäkerhetssynpunkt det mest tillfredsställande vara att utforma lagstiftningen så, att den fyller kraven enligt grundlagsbestämmelsen, anför lagrådet.

Mot den bakgrunden föreslår lagrådet en kompletterande föreskrift om utvidgad ersättningsrätt.

När det gäller förslaget förenlighet med Sveriges åtaganden enligt Europakonventionen synes det lagrådet som om inga invändningar med fog kan resas. När det gäller ersättningsreglerna innehåller konventionstexten inga uttryckliga bestämmelser. Enligt lagrådet torde i vart fall inga problem i det nu diskuterade konventionshänseendet uppkomma om vad lagrådet anfört beträffande ersättningsfrågorna beaktas.

Jordbruksministern anser inte att det är behövt att komplettera ersättningsreglerna på sätt lagrådet föreslår för att tillgodose det skydd för den enskilde som man vill uppnå med 2 kap. 18 § regeringsformen. Inte heller finner han att det förhållandet att lagrådets förslag till kompletterande ersättningsbestämmelse inte följs föranleder någon annan bedömning beträffande regeringsförslaget förenlighet med Europakonventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna.

I flera av de motioner vari yrkas avslag på propositionen hävdas att ersättningsreglerna enligt förslaget är otillräckliga och dessutom orättvisa. Full ersättning enligt reglerna i expropriationslagen borde utgå till samtliga fastighetsägare. Enligt motion 2841 (m) har nyligen i ett mål i Europadomstolen slagits fast att skyddet i art. 1 till 1952 års tilläggsprotokoll är ett grundläggande skydd för egendomsordningen. I motionerna erinras även om de inskränkningar i fiskevattensägarnas rätt som vidtogs genom 1950 års fiskerättsreform genom införandet av lagen (1950:595) om gräns mot allmänt vattenområde och av lagen (1950:596) om rätt till fiske m. m. Den då beslutade överföringen av fiskerätt från ett flertal fiskerättsägare till en inte närmare angiven krets av andra fiskande likställdes med och behandlades som expropriation. Paralleller dras även med vattenlagens regler om ersättning för minskad fiskerätt.

Utskottet får för sin del anföra följande.

Handredskapsreformen framstår som föga ingripande för det stora flertalet fiskerättshavare. Den jämförelse som gjorts av motionärerna med 1950 års fiskerättsreform haltar av flera skäl. Genom 1950 års reform överfördes omfattande vattenområden som tidigare varit enskilt vatten till allmänt vatten. Någon motsvarande ändring föreslås icke nu, vilket är en principiellt viktig skillnad. Den utvidgning av frifisket på enskilt vatten som genomfördes år 1950 var i första hand betingad av yrkesfiskets behov. Vidare bör tas i beaktande den utveckling som ägt rum på det rättsliga området under de år som gått sedan år 1950. Enligt utskottets mening föreligger mot bakgrund av det anförda icke anledning att likställa handredskapsfiskereformen med 1950 års fiskerättsreform i ersättningshänseende. Utskottet finner

heller icke att några paralleller kan dras med vad som gäller i vattenmål.

Som jordbruksministern framhåller innebär den nu föreslagna reformen endast att den ensamrätt till fiske som nu följer av enskild fiskerätt upphör i ett visst begränsat avseende genom att handredskapsfisket blir tillgängligt för alla. Utskottet biträder jordbruksministerns uttalande om att det här icke är fråga om en sådan överföring av äganderätt eller annan rätt till fastighet som omfattas av bestämmelsen i 2 kap. 18 § regeringsformen om expropriation. Utskottet delar emellertid även jordbruksministerns uppfattning att det är angeläget att ersättningsfrågan får en tillfredsställande lösning med hänsyn till det skydd för den enskilde som man vill uppnå genom den nämnda grundlagsbestämmelsen. Därför bör de innehavare av enskild fiskerätt som gör en förlust genom det fria handredskapsfisket ges rätt till ersättning för denna förlust enligt grunder som bestäms i lag. Rimligt är att ersättningsrätten avser all personlig ekonomisk förlust som fiskerättshavarna lider.

Som lagrådet framhåller synes inga invändningar med fog kunna resas beträffande förslagets förenlighet med den i det föregående nämnda Europakonventionen. Utskottet delar även jordbruksministerns uppfattning att ingen annan bedömning föranleds av det förhållandet att lagrådets förslag till kompletterande ersättningsbestämmelse inte följs.

Av det anförda följer att utskottet icke finner de invändningar bärkraftiga vilka riktats i motionerna mot förslaget när det gäller dess förenlighet med Sveriges förpliktelser enligt Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

Med det anförda tillstyrker utskottet de i propositionen framlagda lagförslagen med den jämkningen att tidpunkten för ikraftträdandet av praktiska skäl flyttas fram till den 1 maj 1985. Motionerna 2837, 2838, 2839, 2840 och 2841 avstyrks således.

Anslagsfrågor

Jordbruksministern anmäler i propositionen att införandet av det fria handredskapsfisket bör betalas med budgetmedel. Som framhållits i det föregående innebär förslaget att ersättning för inkomstbortfall skall bestämmas i pengar eller genom bidrag till fiskevård. Fiskeristyrelsen bör handlägga ersättningsfrågorna.

Åtgärder bör även kunna vidtas för att fiskevården i de områden som omfattas av det fria handredskapsfisket inte försämras. De fiskevårdsinsatser som därvid kommer i fråga är enligt jordbruksministern i huvudsak förenliga med den gällande lydelsen av förordningen om statligt stöd till fritidsfisket. Han anser dock att inom de områden som omfattas av det fria handredskapsfisket det statliga bidraget om det finns särskilda skäl bör kunna utgå med ett belopp som motsvarar hela den godkända kostnaden för en viss fiskevårdande åtgärd. Som exempel på när sådana särskilda skäl kan finnas nämner han

fiskevårdande åtgärder som f. n. helt finansieras genom inkomster från fiskekortsförsäljningen.

Regeringen föreslår att statens kostnader för ersättningar, ifrågavarande fiskevårdsbidrag och fiskeristyrelsens administration bör täckas från anslaget Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m. Anslagets benämning bör i fortsättningen vara Ersättning för intrång i enskild fiskerätt m. m. Jordbruksministern beräknar de sammanlagda årliga kostnaderna till 5 milj. kr. under en tioårsperiod. Han räknar dock med att kostnaderna under det första året kommer att begränsas till 3 milj. kr. Finansieringen härav bör ske genom att 2,5 milj. kr. avräknas anslaget Bidrag till fiskevård m. m., som i annat sammanhang kommer att anmälas för regeringen. Resten bör avräknas bidragsramen för turist- och rekreationsanläggningar av riksintresse under anslaget Stöd till turism och rekreation.

Utskottet återkommer senare till anslaget Bidrag till fiskevård m. m. i samband med behandlingen av en aviserad proposition om fisket. Anslaget Stöd till turism och rekreation bereds av riksdagens kulturutskott. Detta utskott torde vid sin behandling av budgetpropositionen även ta ställning till vad som anförts om anslaget i förevarande proposition. Jordbruksutskottet begränsar sig i detta sammanhang till regeringens förslag om anslagsanvisning under det nya ersättningsanslaget, vilket förslag utskottet tillstyrker.

Enligt motion 2842 av Marianne Stålberg och Nils-Olof Gustafsson (båda s) innebär förslaget att av tillgängliga medel för fiskevårdsåtgärder i landet som helhet återstår sammanlagt 900 000 kr. att fördela till 24 län sedan 2,5 milj. kr. tagits i anspråk för att kompensera fiskevattenskraven för de intrång som det fria handredskapsfisket innebär. I stort torde enligt motionen samtliga medel som avsatts för kompensationsåtgärder komma att destinerats till ostkusten och de mellansvenska stora sjöarna eftersom Storsjön varken har eller kan väntas få någon större betydelse för handredskapsfisket. De medel som hittills arligen stått till buds för att stödja fritidsfisket i Jämtlands län torde därmed i huvudsak falla bort. Detta skulle innebära ett mycket stort avbräck i fiskevårdsarbetet.

Utskottet är medvetet om att förslaget om finansiering av handredskapsfiskereformen innebär viss minskning av de medel som hittills stått till förfogande för fiskevårdsbidrag inom delar av landet som inte berörs av reformen. Som framgår av den tidigare redogörelsen kommer förslag om anslaget till fiskevårdsbidrag att läggas fram i annat sammanhang. Utskottet torde få anledning att i samband därmed ta ställning även till det spörsmål som rests i motionen. Motionen bör med hänsyn härtill inte föranleda någon ytterligare riksdagens åtgärd.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med avslag på motionerna 1984/85:2837, 1984/85:2838, 1984/85:2839, 1984/85:2840 och 1984/85:2841
 - a) antar de i proposition 1984/85:107 framlagda förslagen till dels lag om ändring i lagen (1950:596) om rätt till fiske, dels lag om ersättning för intrång i enskild fiskerätt med den ändringen att ikrafrädandetidpunkten för lagarna bestäms till den 1 maj 1985.
 - b) antar de i propositionen framlagda förslagen till dels lag om upphävande av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m., dels lag om upphävande av lagen (1956:215) angående utsträckt tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m., dels lag om upphävande av lagen (1967:193) angående tillämpning av lagen (1950:599) om ersättning för mistad fiskerätt m. m. beträffande fredningszoner i Torne skärgård med den ändringen att de i lagförslagen angivna författningarna skall upphöra att gälla vid utgången av april 1985.
2. beträffande fisket utanför Emåns mynning att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.
3. att riksdagen till *Ersättning för intrång i enskild fiskerätt m. m.* för budgetåret 1985/86 anvisar ett förslagsanslag av 3 000 000 kr.,
4. beträffande fiskevårdsbidrag att riksdagen lämnar motion 1983/84:2842 utan ytterligare åtgärd.

Stockholm den 13 mars 1985

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Håkan Strömberg (s), Grethe Lundblad (s), Ove Karlsson (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Martin Segerstedt (s), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Margareta Winberg (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), John Andersson (vpk) Jan-Eric Virgin (m), Ulf Lönnqvist (s).

Reservationer

1. Handredskapsfisket (mom. 1-4)

Einar Larsson (c), Hans Wachtmeister (m), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp) och Jan-Eric Virgin (m) anser att

dels den del av utskottets yttrande som börjar på s. 10 med "Utskottet får" och slutar på s. 12 med "till känna" bort ha följande lydelse:

Utskottet får för sin del anföra följande.

Den ensamrätt till fiske i egna fiskevatten som av ålder tillkommit fastighetsägare utmed den svenska ostkusten samt i vissa större sjöar är betingad av både historiska, rättsliga och biologiska skäl. Det är inte fråga om sådana svenska vatten där fiske utövas främst som havsfiske med hjälp av större farkoster. Det gäller i stället strandfiske som utgör en betydande del av framför allt skärgårdsböndernas naturhushållning. Befolkningens försörjning har här byggt på ett nära och nödvändigt samband mellan fiske och jordbruk. Fisket utgör trots ändrade samhällsförhållanden alltjämt en viktig del av de här boendes tillvaro och ekonomi.

Enligt utskottets mening brister regeringens förslag i omsorgen om fiskbestånden och om de människor som yrkesmässigt, antingen enbart eller som komplement till annan förvärvskälla, bedriver fiske. Som framhålls i motion 2840 har förslaget fått en utformning som är oacceptabel från principiella utgångspunkter. För stora delar av den fasta egendom som är förenad med fiskerätt utgör ägandet av fiskerätten en väsentlig del av fastigheternas värde. Ingrepp mot fiskerätt är att betrakta som riktade mot äganderätten till fast egendom.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion 2841 att det är uppenbart att såväl växtlighet som djurliv kan drabbas hårt av det fria fisket. Negativa effekter kan även uppstå beträffande fiskevården. Som framhålls i motion 2839 har frågan hur ett allmänt tillgängligt handredskapsfiske påverkar fiskbestånden inte utretts alls.

dels den del av utskottets yttrande som börjar på s. 14 med "Utskottet får" och slutar på s. 15 med "avstyrks således" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som framförts i motionerna att propositionen såvitt avser rätten till ersättning bygger på felaktiga förutsättningar. Förslaget måste bedömas med hänsyn till de allmänna grunder som anges i 2 kap. 18 § regeringsformen. Som visas i motion 2837 utgör artikel 1 i det första tilläggsprotokollet till Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna en reell garanti för äganderätten. Regeringens förslag är således att hänföra under artikel 1 och i samma mån under 2 kap. 18 § regeringsformen.

Regeringens förslag utgör ett allvarligt angrepp på enskild äganderätt. Antas propositionen av riksdagen kommer ett stort antal människor att berövas en betydelsefull del av sin egendom utan eller med otillräcklig

kompensation. Förslaget är till sin natur konfiskatoriskt.

Riksdagen bör med hänsyn till vad utskottet anfört och med bifall till motionerna 2837, 2838, 2839, 2840 och 2841 avslå regeringens förslag i dess helhet.

dels utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med bifall till motionerna 1984/85:2837, 1984/85:2838, 1984/85:2839, 1984/85:2840 och 1984/85:2841 avslår de i proposition 1984/85:107 framlagda lagförslagen samt motion 1984/85:2842,
2. att riksdagen avslår regeringens anslagsförslag.

2. Alternativt förslag om handredskapsfisket

Under förutsättning av bifall till reservation 1 anser Einar Larsson (c), Hans Wachtmeister (m), Sven Eric Lorentzon (m), Kerstin Andersson (c), Jens Eriksson (m) och Jan-Eric Virgin (m) att

dels ett nytt stycke bör införas efter det stycke i reservation 1 som på s. 18 slutar med "inte utretts alls" av följande lydelse:

Allmänhetens intresse av ökade möjligheter till hobbyfiske kan enligt utskottets mening tillgodoses på sätt som anvisats av Lantbrukarnas riksförbund m. fl. organisationer. Utskottet är positivt till en frivillig lösning av antytt slag. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motionerna 2839 och 2841 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels till utskottets hemställan bör tilläggas ett mom. 3 av följande lydelse:

3. beträffande alternativt förslag om handredskapsfisket
att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet i övrigt anfört med anledning av motionerna 1984/85:2839 och 2841.

3. Alternativt förslag om handredskapsfisket

Under förutsättning av bifall till reservation 1 anser Börje Stensson (fp) att

dels efter det stycke i reservation 1 som på s. 18 slutar med "inte utretts alls" bör införas ett nytt avsnitt av följande lydelse:

Utskottet finner det angeläget att verka för att möjligheter skapas för ett fritt handredskapsfiske. En förutsättning måste dock vara att en sådan reform genomförs på ett sätt som tar erforderlig hänsyn till de fiskerättsägare som förlorar sin exklusiva fiskerätt. Så är icke fallet i det nu föreliggande förslaget.

Utskottet ansluter sig till det förslag som framförts i motion 2840, att reformen finansieras genom införandet av en allmän fiskevårdsavgift som även skulle användas till allmänna fiskevårdande åtgärder. Regeringen bör

enligt utskottets uppfattning återkomma till riksdagen med ett nytt förslag till hur fisket på de berörda vattnen skall kunna släppas fritt. Därvid bör även förslag om allmän fiskevårdsavgift presenteras liksom en tidsplan för reformens genomförande. Särskilda regler bör utformas som möjliggör undantag för ett fritt fiske i områden som av fiskevårdsskäl bör förbehållas yrkesfiskarna eller av naturvårdsskäl särskilt skyddas. Vad utskottet sålunda anfört med anledning av motion 2840 bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels till utskottets hemställen bör tilläggas ett mom. 3 av följande innehåll:

3. beträffande alternativt förslag om handredskapsfisket

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet i övrigt anfört med anledning av motion 1984/85:2840.

4. Finansieringen (mom. 4)

John Andersson (vpk) anser att den del av utskottets yttrande på s. 16 som börjar med "Utskottet är" och slutar med "riksdagens åtgärd" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner att förslaget om finansiering av handredskapsfiskereformen innebär viss minskning av de medel som hittills stått till förfogande för fiskevårdsbidrag inom delar av landet som inte berörs av reformen. Utskottet vill för sin del understryka att några minskningar i resurserna för fiskevård i dessa områden inte bör ske. Som framgår av den tidigare redogörelsen kommer förslag om anslaget till fiskevårdsbidrag att läggas fram i annat sammanhang. Utskottet torde få anledning att i samband därmed ta ställning även till det spörsmål som rests i motionen. Motionen bör med hänsyn härtill inte föranleda någon ytterligare riksdagens åtgärd.